

«Մխիթար Սեբաստացի» կրթահամալիր

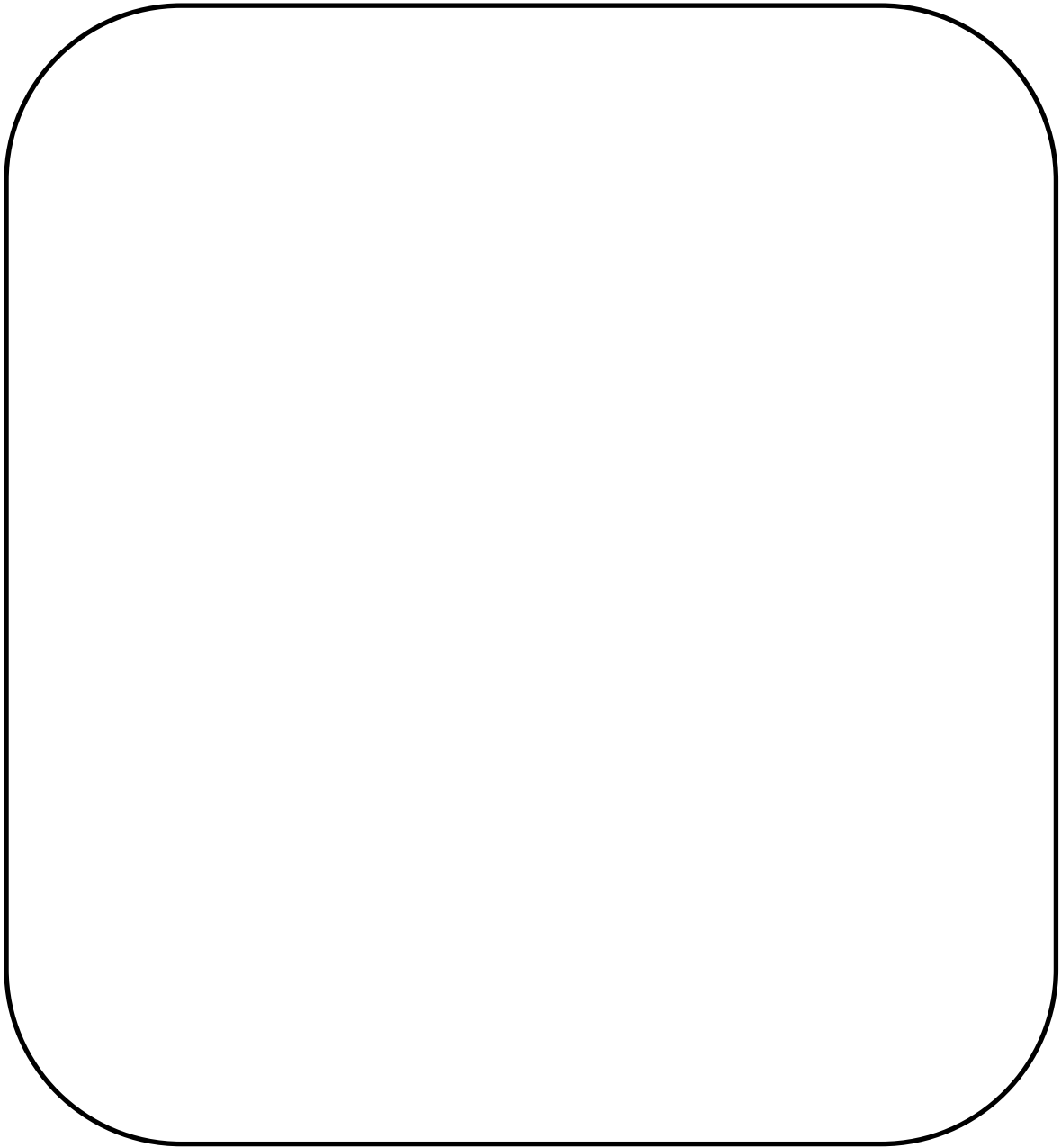
Ընթերցարան

2-րդ դասարանի համար

Մաս 3-րդ

2022 թվական

ԻՄ ԸՆԹԵՐՑԱՐԱՆԸ

Աշխատանքային փաթեթ, 3-րդ մաս

2-րդ դասարանի սովորող՝

ԲՈՎԱՆԴԱԿՈՒԹՅՈՒՆ

Մկներ լուսնի վրա, Դոնալդ Բիսեթ.....	4
Մանչուկն ու Կառլսոնը, Աստրիդ Լինդգրեն.....	9
Վինի-Թուխ, Ալան Ալեքսանդր Միլն.....	25
Էմիլի արկածները, Աստրիդ Լինդգրեն.....	39

ՄԿՆԵՐ ԼՈՒՄՆԻ ՎՐԱ

Դոնալդ Բիսեթ

մաս 1-ին

Մի օր երեկոյան, երբ ես համարյա քնած էի, տեսնեմ՝ մեկը ճանկոռում է պատուհանս և ձայն տալիս: Ես մոտեցա պատուհանին, բացեցի և տեսա իմ ծանոթին, որ Լուսնի վրա էր ապրում: Նրա անունը Ջորջ էր:

- Բարեկա՛մս, պիտի օգնես,- ասաց նա:

- Ես սիրով կօգնեմ, - ասացի ես: - Բայց հիմա նստիր, հանգստացիր, հոգնած կլինես, երկար ճանապարհ ես անցել: Թեյ ուզո՞ւմ ես:

- Հաճույքով կխմեմ,- պատասխանեց նա:

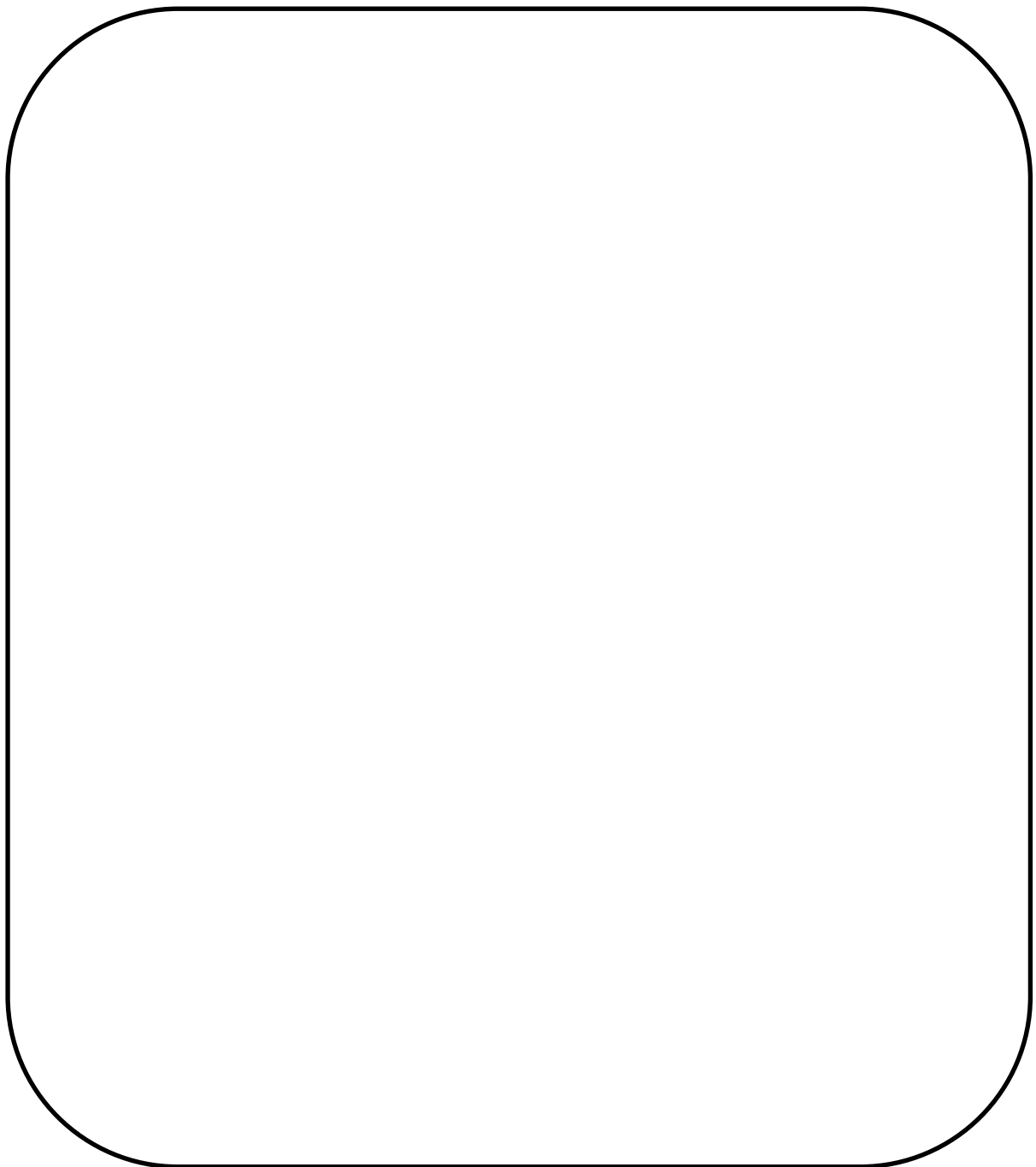
Գնացի խոհանոց, կատվին ասացի՝ կորի: Հետո՝ տեղնուտեղը ներողություն խնդրեցի.

- Ների՛ր ինձ, փիսո ջան, ես ընկերոջս եմ հյուրասիրում, նա թեյ է ուզում, իսկ դու փովել ես ճամփին:

- Հենց հիմա կգնամ,- մլավեց իմ կատուն: Տես, է՛, չէի էլ մտածում, որ այս պահին թեյ կխմենք, ջա՛ն : Ես երեք բաժակ թեյ դրեցի՝ մեկը՝ Ջորջին, մեկը՝ կատվիս, մեկը՝ ինձ:

- Դե հիմա պատմի՛ր, տեսնեմ՝ ինչ է եղել,- ասացի Ջորջին:

- Մկները,- պատասխանեց նա: - Լուսնի վրա այնքան մուկ է լցվել, որ ոչ ոք չի ուզում այնտեղ ապրել, ես էլ չեմ կարողանում ամուսնանալ:
Կանայք ամենից շատ մկներից են վախենում: Խորհուրդ տուր՝ ինչ անեմ:
Բացի այդ՝ մկները Լուսինն ուտում են, այն անընդհատ փոքրանում է, մնում է մի բարակ մահիկ: Էս մկները դա էլ են ուտում: Ստիպված նոր Լուսին եմ պատրաստում: Եվ այսպես՝ քսանութ օրը մեկ:

մաս 2-րդ

- Երեխաներ, իսկ գիտե՞ք Լուսինն ինչ է:

Իսկ Լուսինը թարմ պանիրի գլխիկ է:

Իսկ սոված մկները հեշտ ու հանգիստ

իրենց փորն են կշտացնում:

- Հա՛, վատ է, շատ վատ է:

Ես ի՞նչ անեմ ձեզ համար:

Մեկ էլ ես ու կատուս իրար նայեցինք:

- Մյառ՛ւ-մյառ՛ւ,- ասաց կատուս:

- Հրաշալի՛ է,- ասացի ես,- շատ հրաշալի:

Կատուն Ջորջի հետ Լուսին գնաց և վախեցրեց բոլոր մկներին:

Հիմա նա տանն է, իմ խոհանոցում մուշ-մուշ քնած է: Ջորջը վերջապես ամուսնացել է:

Առաջադրանքներ

1. Անձանոթ բառերը դո՛ւրս գրիր և օնլայն բառարանի օգնությամբ բացատրի՛ր:

2. Քեզ դուր եկա՞վ այս պատմությունը: Ինչո՞ւ:

3. Պատմի՛ր լուսնի վրա ապրող մկների մասին:

4. Հորինի՛ր նոր վերջաբան:

ՄԱՆՉՈՒԿՆ ՈՒ ԿԱՌԼՍՈՆԸ

Ըստ Ա. Լինդգրենի

մաս 1-ին

Ստոկհոլմ քաղաքը սովորական քաղաք է: Այդ քաղաքի շատ սովորական մի շենքում ապրում է սովորական մի ընտանիք:

Այդ ընտանիքում բոլորը սովորական են՝ հայրիկն էլ է սովորական, մայրիկն էլ: Բոսան, Բետան և Մանչուկն էլ սովորական երեխաներ են:

Ամբողջ շենքում ընդամենը մի անսովոր արարած կա՝ Կառլսոնը, որն ապրում է կտուրի վրա:

Գուցե ուրիշ քաղաքներում կտուրի վրա ապրելը սովորական բան է, բայց այստեղ ոչ ոք կտուրի վրա չի ապրում:

Կառլսոնը փոքրիկ, հաստլիկ, ինքնավստահ մարդուկ է: Նա կարողանում է թռչել: Հենց փորի վրայի կոճակը սեղմի, մեջքին գտնվող փոքրիկ շարժիչը կաշխատի, մի քիչ հետո կպտտվի պտուտակը, և Կառլսոնը կթռչի:

Նա շատ լավ է զգում կտուրի վրա, ամեն երեկո նստում է ու նայում աստղերին, կտուրից աստղերն ավելի լավ են երևում:

Մարդիկ նույնիսկ չգիտեն, որ կտուրի վրա տնակ կա, չեն էլ կարող տեսնել, որովհետև այն թաքնված է ծխնելույզի ետևում: Ընդհանրապես, մեծերը ուշադրություն կդարձնե՞ն այդքան փոքր տան վրա:

մաս 2-րդ

Մանչուկին տանը բոլորը սիրում են ու երես տալիս: Բայց այդ օրը, երբ նա ու Կառլսոնը ծանոթացան, այնքան էլ հաջող օր չէր, և Մանչուկ լինելը բոլորովին էլ հրաշալի չէր: Բոլորը նեղացրել էին իրեն, իսկ հայրիկը բարկացել էր դպրոցից ուշ գալու համար:

- Թափառում ես փողոցներում,- ասել էր նա:

Բայց, ախր, հայրիկը չգիտեր, որ ճանապարհին մի փոքրիկ, սիրուն շնիկ էր հանդիպել, հոտոտել էր իրեն, շարժել պոչիկը, կարծես ուզում էր ի՛ր շնիկը դառնալ: Մանչուկը նրան կբերեր, բայց ո՞վ կթողներ տանը շուն պահել: Բացի դրանից, այդ ժամանակ մի մորաքույր էր հայտնվել և կանչել շանը:

- Ռիկի՛, Ռիկի՛:

Փոքրիկը հասկացել էր, որ շունը երբեք իրենը չի լինի:

- Ուրեմն ամբողջ կյանքում առանց շան եմ ապրելո՞ւ,- տխուր ասաց Մանչուկը: - Մայրի՛կ, դու հայրիկ ունես, Բոսան և Բետան միշտ միասին են, իսկ ես... ես մենակ եմ, ոչ ոք չունեմ:

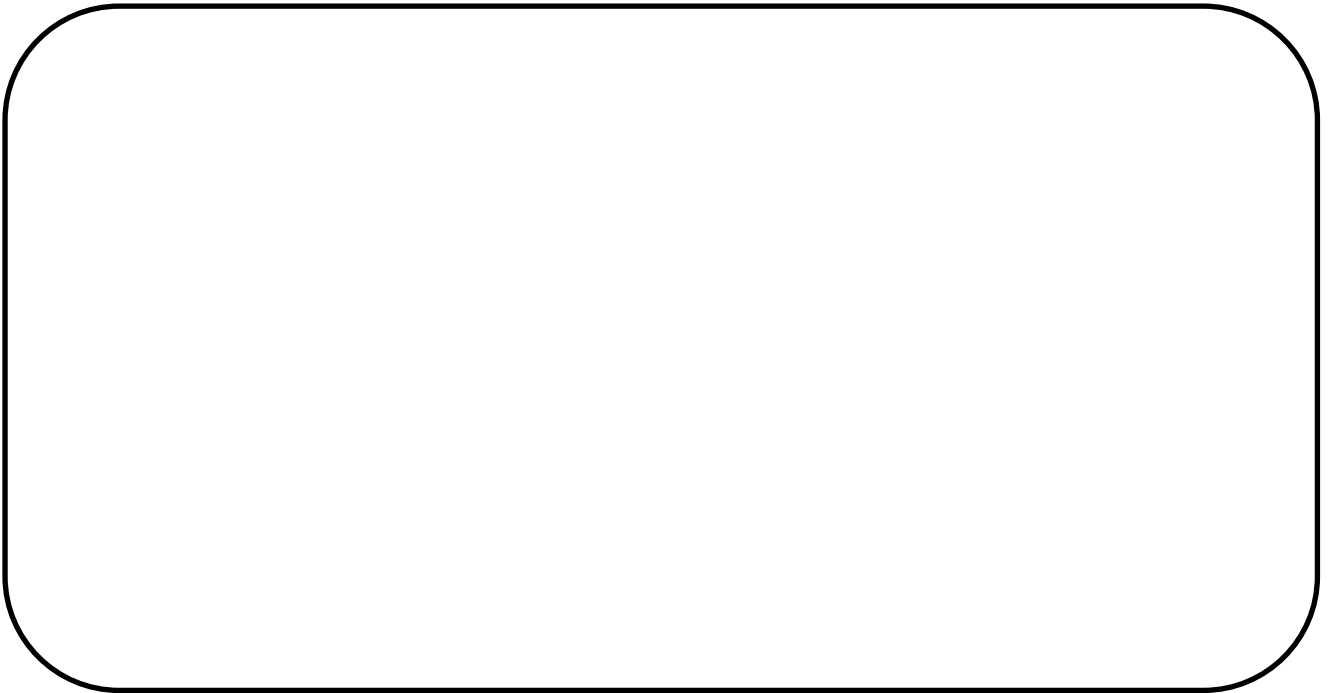
- Միրելի՛ Մանչուկ, չէ՞ որ բոլորս քոնն ենք,- ասաց մայրիկը:

- Չգիտեմ...,- հոգոց հանեց Մանչուկը, ու նրան հանկարծ թվաց, թե ինքը մեն-մենակ է աշխատում ու ոչինչ չունի:

Ասենք՝ մի սենյակ ունի և գնաց այնտեղ:

Առաջադրանքներ

1. Նկարի՛ր Մանչուկին:

2. Պատմի՛ր Մանչուկի և նրա ընտանիքի մասին:

3. Պատմի՛ր Կառլսոնի մասին:

4. Պատմի՛ր Մանչուկի և շան հանդիպման մասին:

5.Ի՞նքն հորին՛ր:

Թռչող շնիկն ու Մանչուկը

մաս 3-րդ

Գարնանային պարզ երեկո էր: Երկնքում աստղերը նոր էին սկսել երևալ: Մանչուկը նայում էր բաց պատուհանից ու մտածում այն շնիկի մասին, որին ցերեկն էր հանդիպել: Փոքրիկը հոգոց հանեց: Հանկարծ ինչ-որ թույլ բզբոց լսվեց: Ձայնը քիչ-քիչ ուժեղացավ, ու ա՛յ քեզ բան, պատուհանի մոտ՝ օդում մի հաստլիկ մարդուկ երևաց: Դա հենց Կառլսոնն էր, որն ապրում էր կտուրի վրա. Մանչուկը նրան դեռ չէր ճանաչում: Կառլսոնը երկա՛ր նայեց Մանչուկին ու թռավ: Բարձրացավ վեր, պտտվեց ծխնելույզի շուրջը, վերադարձավ և փոքրիկ ինքնաթիռի նման մի երկու-երեք պտույտ գործեց:

Փոքրիկը զարմացած սպասում էր, թե ինչ է լինելու, հուզմունքից շունչը կտրվում էր, չէ՞ որ պատուհանի մոտով ամեն օր հաստլիկ մարդուկներ չեն թռչում:

Մարդուկը մոտեցավ պատուհանին.

- Ողջո՛ւյն: Կարելի՞ է այստեղ մի վայրկյան վայրէջք կատարել:
- Իհա՛րկե, խնդրեմ,- շտապ պատասխանեց Մանչուկը,- ի՞նչ է, դժվա՞ր է թռչել:
- Թռչե՞լը... բոլորովին, - շատ լուրջ ասաց Կառլսոնը,- չէ՞ որ ես աշխարհի ամենալավ թռչողն եմ: Անունդ ի՞նչ է:
- Մանչո՛ւկ:
- Իսկ իմը՝ Կառլսո՛ն:

- Քանի՞ տարեկան ես:

- Յոթ:

- Հրաշալի՛ է: Շարունակենք զրույցը,- ասաց Կառլսոնը: Մի վայրկյան հետո նա հայտնվեց սենյակում:

- Իսկ դու քանի՞ տարեկան ես,- հարցրեց Մանչուկը. չէ՞ որ Կառլսոնն իրեն երեխայի նման էր պահում, և չէիր ասի, թե մեծահասակ է:

- Քանի՞ տարեկա՞ն եմ. ես ուժերի ծաղկուն շրջանում գտնվող տղամարդ եմ:

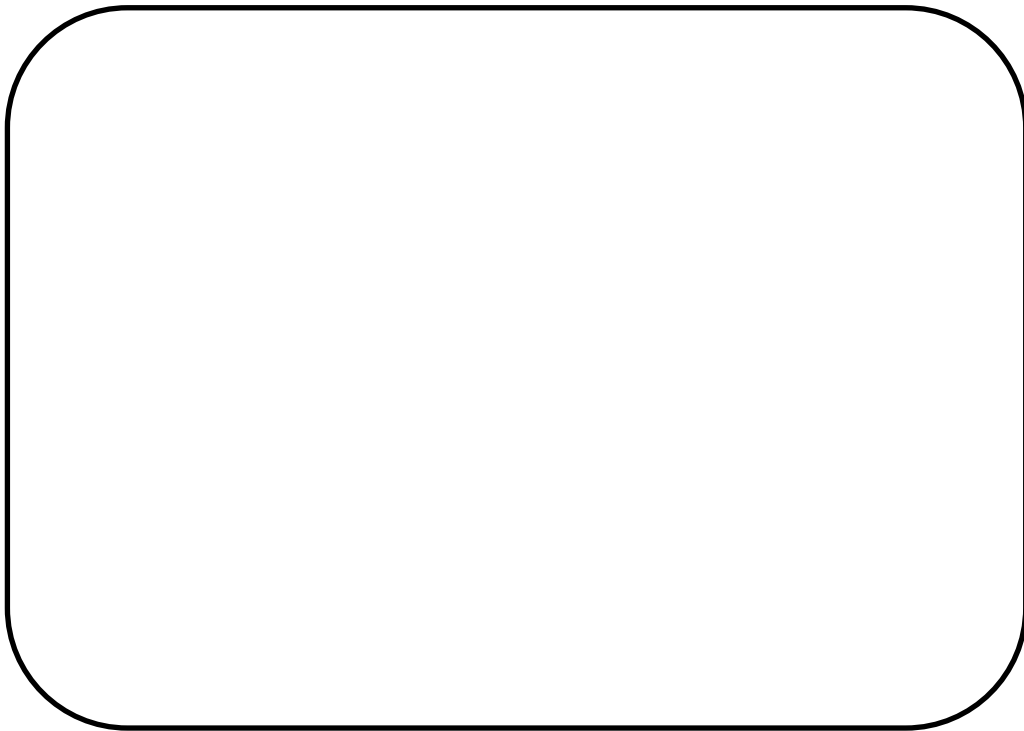
Փոքրիկը լավ չէր հասկանում՝ ինչ է նշանակում ուժերի ծաղկուն շրջանում գտնվող տղամարդ: Գուցե ի՞նքն էլ է գտնվում ուժերի ծաղկման շրջանում: Այդ պատճառով էլ զգո՛ւյշ հարցրեց.

- Իսկ ո՞ր տարիքում են ուժերը ծաղկում:

- Ցանկացած,- ինքն իրենից գոհ պատասխանեց Կառլսոնը: - Ցանկացած, եթե խոսքն ի՛մ մասին է: Ես գեղեցիկ, խելացի տղամարդ եմ:

Առաջադրանքներ

1. Նկարի՛ր Կառլսոնին:

2. Պատմի՛ր, թե ինչպես հայտնվեց Կառլսոնը:

4.Քո կարծիքով ինչպիսի՞ն պետք է լինեն մեծահասակները:

5. Շարունակի՛ր:

Ի՞նչ կլինի, եթե հանդիպեն փուչիկից կախված Վինի-Թուխն ու թռչող
Կառլսոնը:

մաս 4-րդ

Կառլսոնը մոտեցավ Մանչուկի պահարանին, վերցրեց խաղալիք մեքենան:

- Արի՛ սա լարենք:

- Առանց հայրիկի չի կարելի,- ասաց Մանչուկը:- Մեքենան կարելի է աշխատեցնել միայն հայրիկի կամ Բոսեի հետ:

- Հայրիկի, Բոսեի կամ կտուրի վրա ապրող Կառլսոնի հետ: Խաղալիք մեքենաների ամենալավ մասնագետը աշխարհում Կառլսոնն է: Հայրիկիդ էլ այդպես կասե՛ս:

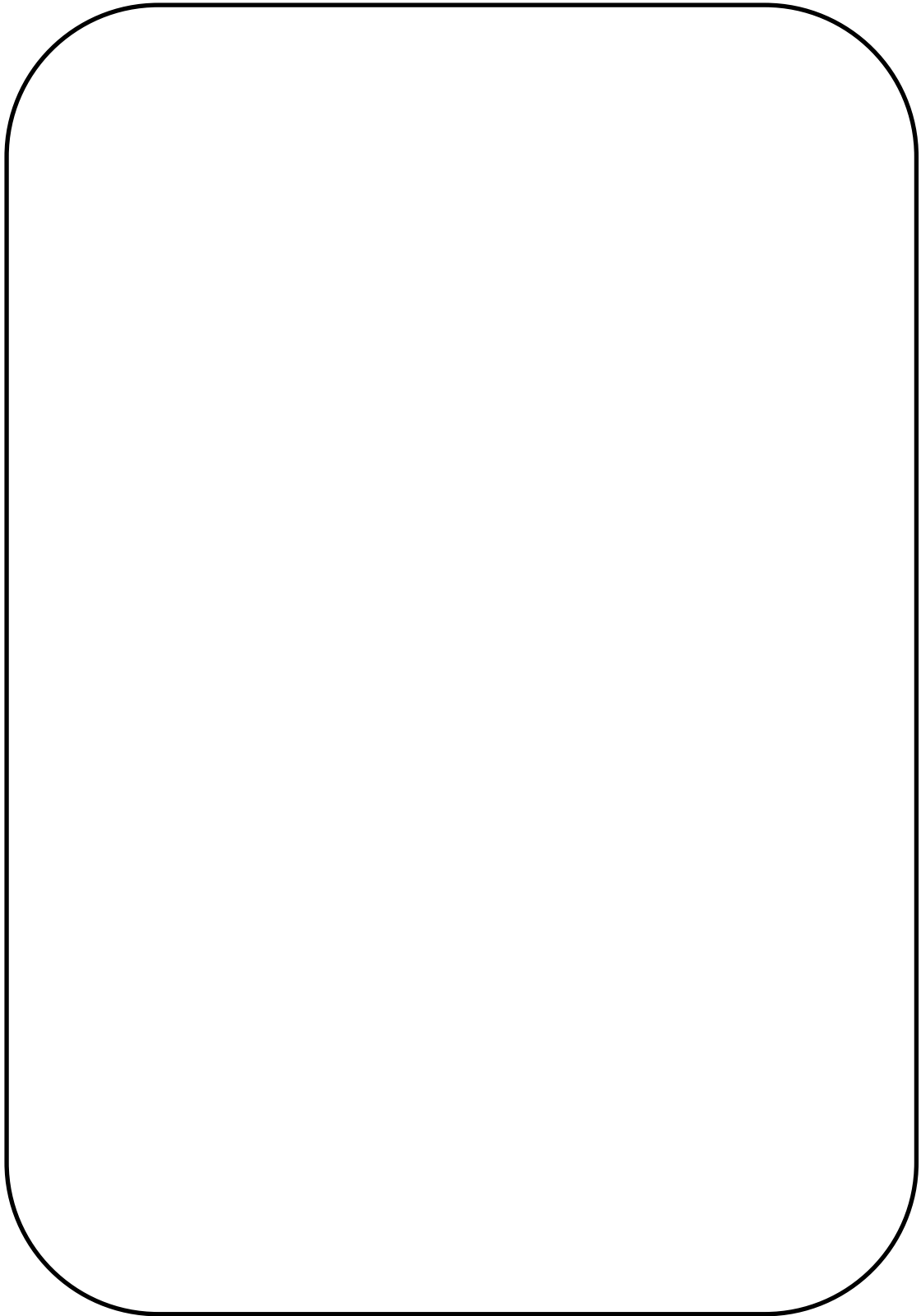
Նա վերցրեց մեքենայի շիշը, սպիրտը նրա միջից դատարկեց մեքենայի մեջ և վառեց պատրույզը: Չնայած Կառլսոնը խաղալիք շոգեմեքենայի լավագույն մասնագետն էր, բայց սպիրտը լցնելիս այնպես թափեց, որ դարակի վրա սպիրտի լճակ առաջացավ: Լճակը տեղնուտեղը վառվեց, կրակի լեզվակներն սկսեցին պարել: Մանչուկը վախեղած ճչաց ու հետ փախավ:

- Հանգի՛ ստ, միայն հանգի՛ ստ,- ասաց Կառլսոնը՝ բարձրացնելով թմբիկ թաթը: Բայց մանչուկը չէր կարող հանգիստ կանգնել ու նայել: Նա վերցրեց լաթի կտորը, խփելով՝ հանգրեց կրակը: Դարակի վրա տեղ-տեղ անշնորհք բծեր հայտնվեցին:

- Տե՛ս՝ ինչպես փչացավ դարակը,- մտահոգ ասաց Մանչուկը:- Հիմա մայրիկն ի՞նչ կասի:

- Հասարակ բան է: Մի քանի պստիկ բծեր են, էլի՛: Մայրիկիդ այդպես էլ ասա:

Կարկանդակի շոգեմեքենան

մաս 5-րդ

Մի քանի վայրկյան հետո մեքենան աշխատեց՝ փո՛ւֆ- փո՛ւֆ- փո՛ւֆ:
Կառլսոնի աչքերը փայլեցին, նա շատ հպարտ էր, կարծես ինքն էր
հայտնագործել մեքենան:

- Փո՛ւֆ- փո՛ւֆ- փո՛ւֆ,- ծխում էր մեքենան:

Մանչուկը մոռացել էր դարակի բծերը. նա երջանիկ էր, որ ծանոթացել է
այս մեքենայի լավագույն մասնագետի հետ:

- Դե՛, Մանչո՛ւկ,- ասաց Կառլսոնը,- ա՛յ, սա գործ է, ես աշխարհի
լավագույն մաս...

Խոսքը մնաց Կառլսոնի բերանում, որովհետև հենց այդ պահին պայթյուն
լավեց. մեքենան այլևս չկար, նրա կտորները թռան սենյակով մեկ:

- Պայթե՛ց,- հիացած կանչեց Կառլսոնը, կարծես այդ մեքենայով նա
աշխարհի ամենահետաքրքիր ֆոկուսն էր արել:

- Ազնիվ խոսք, մեքենան պայթեց: Ի՛նչ պայթյուն էր: Ի՛նչ լավ էր:

Իսկ Մանչուկը կանգնել էր շփոթված, արցունքն աչքերում:

- Իմ մեքենան,- սնգրտաց նա,- իմ մեքենան կտոր- կտոր եղավ:

- Հասարակ բան է,- Կառլսոնը անհոգ թափ տվեց հաստլիկ թաթը,- ես քեզ
ավելի լավը կտամ:

- Դո՞ւ,- զարմացավ Մանչուկը:

- Այո՛, վերևում ես հազար հատ այսպիսի մեքենա ունեմ:

- Որտե՞ղ՝ վերևում:

- Վերևում, կտուրին գտնվող իմ տնակում:
- Դու տնակ ունե՞ս և հազար հատ մեքենա՞:
- Դե, մի երկու հարյուր հատ հաստատ կլինի:
- Ա՛յ քեզ հրաշք՝ մեքենաներով լցված տուն, -հիացավ Մանչուկը:-
Ինչպե՛ս կուզեի այնտեղ գնալ:
- Դե՛, ես չեմ հաշվել քանի մեքենա է մնացել, բայց մի քանի հատ կլինի:
- Եվ դու մեկն ինձ կտա՞ս:
- Իհարկե՛:
- Հենց հիմա՞:
- Դեռ ո՛չ: Շուտով դու կստանաս քո մեքենան: Մանչուկը սկսեց հավաքել պայթած մեքենայի մասերը:
- Պատկերացնում եմ՝ ինչպես կբարկանա հայրիկը:
- Դա հասարակ բան է: Միթե՞ դրա համար բարկանում են: Այդպես էլ ասա հայրիկիդ: Ես կասեի, բայց շտապում եմ, վերևում գործեր կան, պիտի տուն գնամ:
- Շատ լավ է, որ մենք հանդիպեցինք: Ափսոս մեքենան... Դու էլի կգա՞ս...
- Հանգի՛ստ, միայն հանգի՛ստ,- ասաց Կառլսոնը և սեղմեց փորի վրայի կոճակը: Շարժիչը սկսեց դռռալ: Քիչ հետո մեջքի պտուտակը պտտվեց:-
Շարժիչս խոխոում է: Արհեստանոց պիտի գնամ, որ յուղեն: Դա ինքս կանեի, բայց ժամանակ չկա:

Կառլսոնը պատուհանից դուրս թռավ: Նրա փոքրիկ, հաստլիկ մարմինը պարզ երևում էր աստղերով ծածկված երկնքի տակ:

- Հաջողությո՛ւն, Մանչո՛ւկ,- կանչեց Կառլսոնը, թափ տվեց թմբլիկ թաթիկը և անհետացավ:

Առաջադրանքներ

1. Քո կարծիքով ո՞րն էր այս պատմության ամենատրախի
հատվածը:

2. Պատմի՛ր քո խաղալիքների մասին:

3. Շարունակի՛ր:

Մի օր Մանչուկը երազ տեսավ, _____

մաս 1-ին

Վաղուց, շա՛տ վաղուց, կարծեմ անցյալ ուրբաթ, Վինի-Թուխը մեն-
մենակ ապրում էր անտառում: Նրա տան դռան վերևի տախտակին ոսկե
տառերով գրված էր՝ «Միստր Սանդերս»:

Մի օր Վինի- Թուխը գնաց զբոսնելու:

Անտառի բացատում մե՛ծ կաղնի կար: Կաղնու կատարին ինչ- որ մեկը
բարձրաձայն բզզում էր «զզզզը՛զ»:

Վինի- Թուխը նստեղ ծառի տակ, գլուխն առավ թաթերի մեջ ու սկսեց
ծանր ու մեծ միտք անել: Սկզբում մտածեց. «Այս զզը՛զ- ն անպայման մի
բան նշանակում է, ո՞վ է հենց այնպես, զուր տեղը բզզում: Ծառը բզզալ չի
կարող: Ուրեմն այնտեղ մեկը կա: Իսկ ինչո՞ւ պիտի բզզա, եթե մեղու չէ:
Այդպես է, որ կա»:

Դարձյալ մտածե՛ց- մտածե՛ց ու ինքն իրեն ասաց. «Իսկ ինչի՞ համար են
մեղուները, մեղր սարքելու: Այդպես է, որ կա՛»:

Ապա կանգնեց ու ասաց.

- Իսկ մեղրը ինչի՞ համար է, որ ես ուտեմ: Իմ կարծիքով այդպես է, որ
կա:

Ասաց ու սկսեց բարձրանալ ծառը: Բարձրանում էր ու քթի տակ երգում հենց նոր հորինած երգը.

Թե արջուկները մեղու լինեին,

Նրանց մտքովն անգամ չէր անցնի

Տունը կառուցել ա՛յ այսքան բարձր,

Տունն այսքան բարձր չէին կառուցի:

Նա մի քիչ էլ բարձրացավ... Էլի մի քիչ... մի՛ պստիկ էլ... Այստեղ հևաց ու նոր քառատող-հնհնիկ հորինեց.

Ահա այդ դեպքում, եթե իհարկե,

Մեղուները արջուկ լինեին,

Արջուկների էլ ինչին էր պետք,

Որ բարձրանային այս հսկա կաղնին:

Մեր մեջ ասած, Թուխը կարգին հոգնել էր, դրա համար էլ հնհնիկը այնքան էլ լավ չստացվեց: Համարյա բան չէր մնացել, մնում էր հասնել այս ճյուղին ու...

Թրա՛խկ:

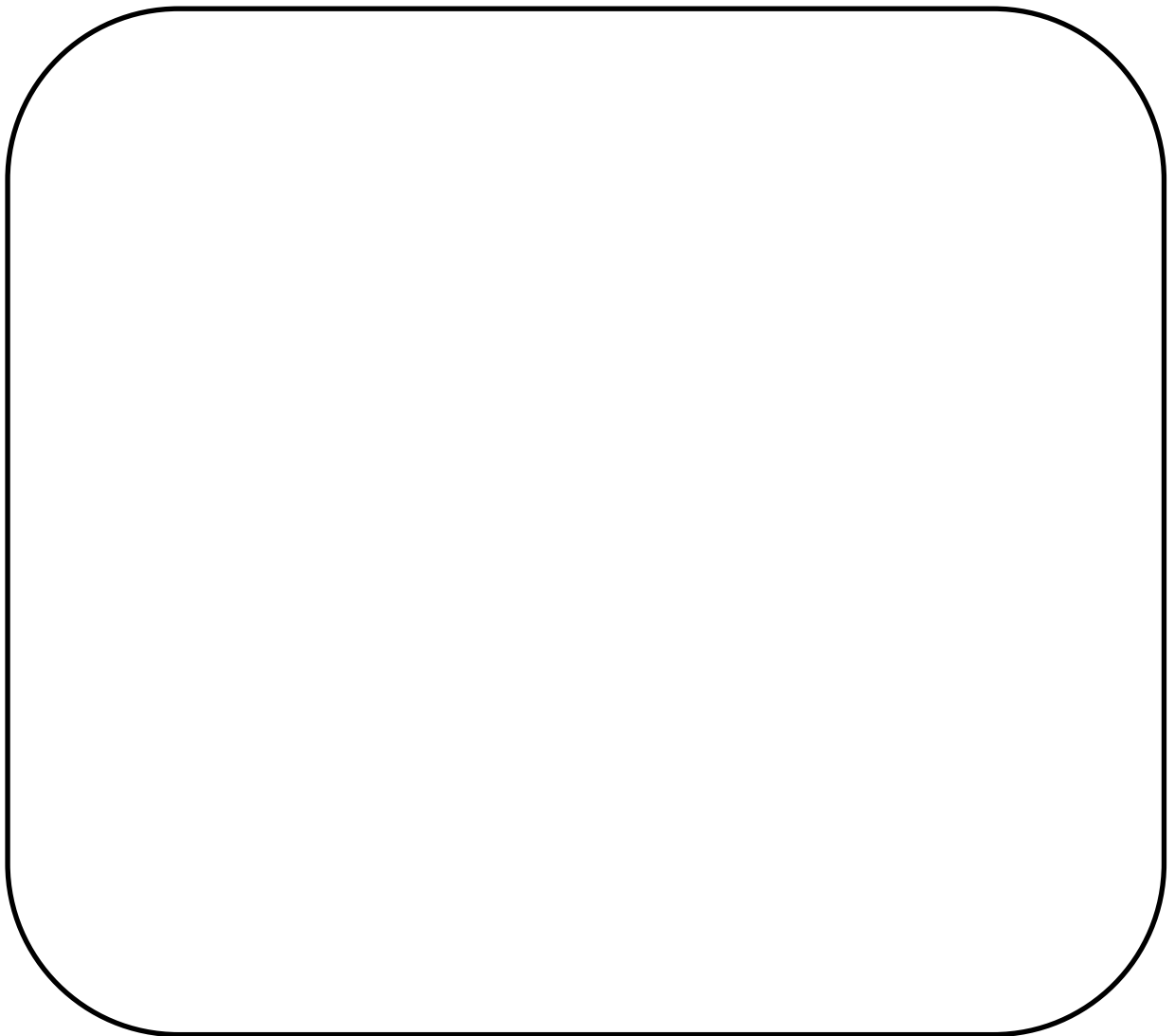
- Մա՛,- կանչեց Թուխը: Խեղճը խփվում էր ճյուղերին, օղի մեջ գլուխնձի էր տալիս գոռալով.

- Ա՛խ... մա՛... ախր ինչու՞ ես... Ախր ոչ մի վատ բան չէի ուզում անել:

Վերջապես ընկավ ներքևում աճող մասրենու թփերի մեջ:

- Այս բույրի պատճառը մեղրն է. ախր ես մեղր շատ եմ սիրում,-
փնթփնթաց Թուխը:

Նա մի կերպ դուրս պրծավ մասրենու թփերի միջից, քթից պոկեց փշերը
ու նորից մտքերի մեջ ընկավ. տեղնուտեղը հիշեց Քրիստոֆեր Ռոբինին:
Քրիստոֆեր Ռոբինը Թուխի բարեկամն ու խորհրդատուն էր: Նա խելոք
ու բարի տղա էր:

Առաջադրանքներ

1. Փորձի՛ր համապատասխան տեղերում գրել լուրջ մտածել, իզուր, անմիջապես, ցածրաձայն (իր համար) երգել, շատ հոգնել բառերն ու արտահայտությունները:

ծանր ու մեծ միտք անել _____

զուր տեղը _____

քթի տակ երգել _____

կարգին հոգնել _____

տեղնուտեղը _____

2. Դո՛ւրս գրիր կաղնու մասին պատմող հատվածը:

3. Մեղուներից մեկն ինչպե՞ս կպատմի այս պատմությունը. շարունակի՛ր:

Շա՛տ վաղուց, կարճեւ՝ անցյալ ուրբաթ, աշխատում էինք ու բզզում:

4. Վինի-Թուխի անունից դիմի՛ր մեղուներին:

մաս 2-րդ

Եվ այսպես, Վինի- Թուխը գնաց իր բարեկամ Քրիստոֆեր Ռոբինի մոտ, որն ապրում էր անտառում, կանաչ դուռ ունեցող տնակում:

- Բարի՛ լույս, Քրիստոֆե՛ր Ռոբին:

- Բարի՛ լույս, Թու՛խ, ուրախացավ տղան:

- Լսի՛ր, դու պատահաբար փուչիկ չունե՞ս:

- Փուչի՞կ:

- Այո՛, գալիս էի ու մտածում. «Տեսնես Քրիստոֆեր Ռոբինը փուչիկ ունի՞ »:

Պարզապես հետաքրքիր է:

- Փուչիկն ի՞նչ էս անում:

Վինի- Թուխը նայեց շուրջը, համոզվեց, որ իրենց ոչ ոք չի լսում, թաթը մոտեցրեց բերանին ու շշնջաց.

- Մե՛ղր:

- Ի՞նչ:

- Մե՛ղր,- կրկնեց Վինի- Թուխը:

- Ո՞վ է փուչիկով մեղր բերելու գնում:

- Ե՛ս,- ասաց Վինի- Թուխը:

Հենց երեկ երեկոյան Քրիստոֆեր Ռոբինը հյուր էր գնացել իր բարեկամ Դնչիկի տուն, որտեղ նրան երկու փուչիկ էին նվիրել՝ կապույտ ու կանաչ:

- Սրանցի ո՞րն է քեզ դուր գալիս,- հարցրեց Քրիստոֆեր Ռոբինը:

Թուխը գլուխն առավ թաթերի մեջ.

- Եթե ուզում ես մեղր ձեռք գցել, այնպես պիտի անես, որ մեղուները քեզ չնկատեն: Կանաչ փուչիկը տեսնելից նրանք կմտածեն, որ դա տերն է և քեզ չեն նկատի: Իսկ եթե փուչիկը կապույտ լինի, նրանք երևի կմտածեն, որ այն պարզապես ամպի կտոր է, և դարձյալ քեզ չեն նկատի: Տեսնես՝ որի՞ն ավելի շուտ կհավատան:

- Դու կարծում ես, որ փուչիկի տակ նրանք քեզ չեն նկատի՞:

- Կարող է նկատեն, կարող է՝ ոչ,- ասաց Վինի-Թուխը: - Ի՞նչ իմանաս՝ ի՞նչ կանցնի մեղուների մտքով:

Թուխը մի քիչ էլ մտածեց և ավելացրեց.

- Ես կձևացնեմ, թե իբր փոքրիկ, թուխ ամպիկ եմ: Այդ դեպքում նրանք երևի գլխի չընկնեն:

- Ուրեմն՝ ավելի լավ է կապույտ փուչիկը վերցնես,- ասաց Քրիստոֆեր Ռոբինը:

Բարեկամներն այդպես էլ արեցին: Թուխը վերցրեց կապույտ փուչիկը, Քրիստոֆեր Ռոբինը՝ իր հրացանը, և երկուսով ճանապարհ ընկան:

Վինի-Թուխը նախ և առաջ մոտեցավ մի ծանոթ ջրափոսի, մի լա՛վ թավալվեց ցեխաջրում, որ կազին սևանա, նմանվի իսկական ամպիկի: Հետո սկսեցին փուչիկը օդով լցնել: Հենց փուչիկը շա՛տ ուռեց, Ռոբինը

Թելը բաց թողեց: Վինի- Թուխը փուչիկի հետ երկինք սլացավ ու կախվեց օդում:

- Ուռա՛ս՝,- բացականչեց Քրիստոֆեր Ռոբինը:

- Հը, ո՞նց է,- երկնքից կանչեց Վինի- Թուխը,- հիմա ո՞ւմ եմ նման:

- Դու նման ես արջի, որ թռչում է փուչիկից կախված:

- Փոքրիկ սև ամպիկի նման չե՞մ,- անհանգստացավ Վինի- Թուխը:

- Այնքան էլ չէ:

- Դե լավ, ոչինչ, այստեղից երևի նման եմ: Եվ հետո, ի՞նչ իմանաս, թե մեղուների մտքով ինչ կանցնի:

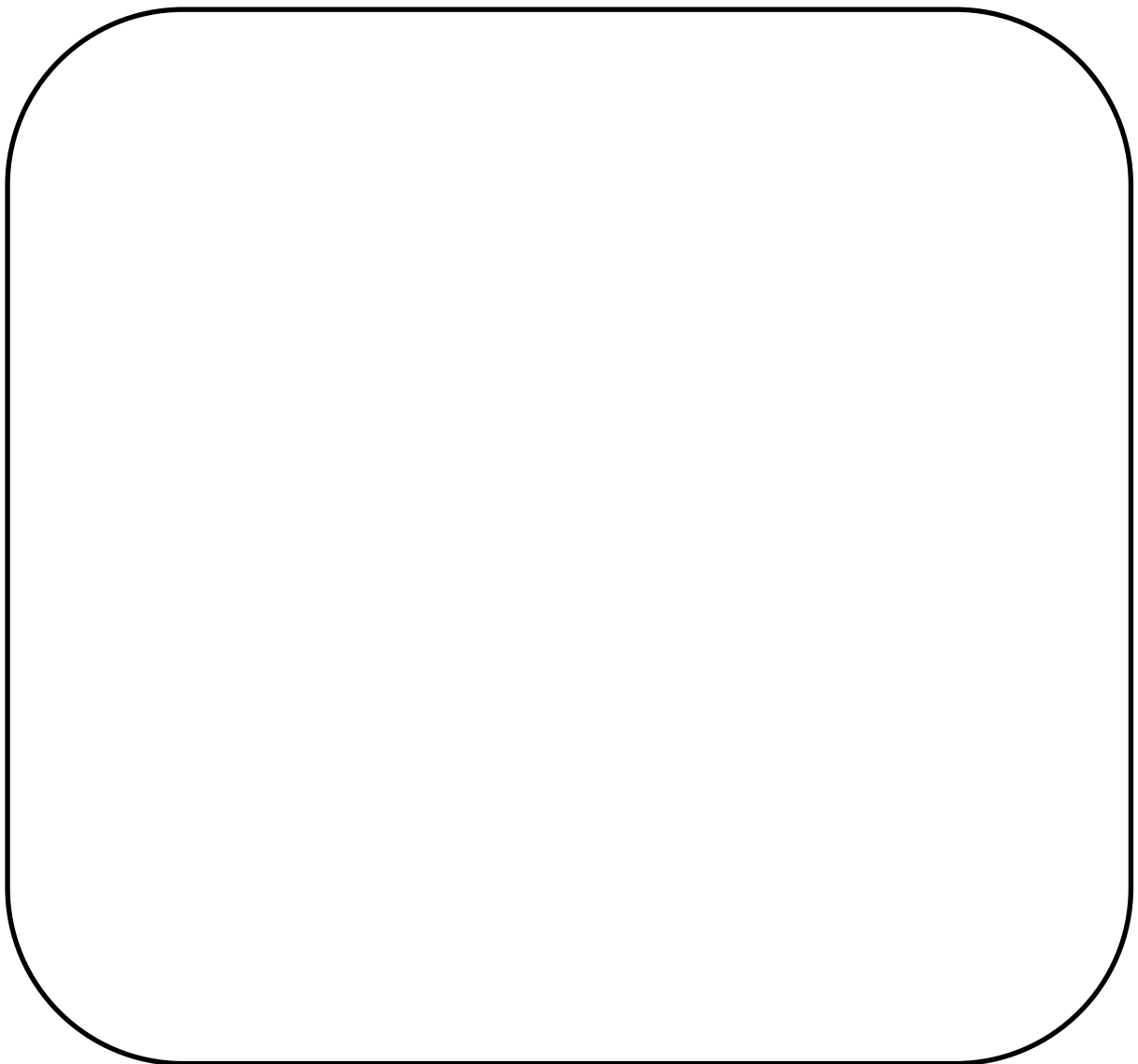
Դժբախտաբար քամի չկար, և Թուխը բոլորովին անշարժ կախված էր օդում: Նա կարող էր մեղրի հոտն առնել, կարող էր տեսնել մեղրը, բայց մեղրին հասնել ոչ մի կերպ չէր կարող:

Առաջադրանքներ

1. Նկարագրի՛ր և բնութագրի՛ր Վինի-Թուխին:

2. Պատմի՛ր Քրիստոֆեր Ռոբինի մասին:

3. Վիճի-Թուխն ու Քրիստոֆեր Ռոբինը ինչպիսի՞ ընկերներ են:

մաս 3-րդ

Մի քիչ համբերելուց հետո Թուխը նորից խոսեց:

- Քրիստոֆեր Ռոբին,- շշուկով կանչեց նա:

- Ի՞նչ...

- Ինձ թվում է, մեղուներն ինչ-որ բան են կասկածում:

- Ի՞նչ:

- Չգիտեմ: Բայց ինձ թվում է, որ նրանք իրենց կասկածելի են պահում:

- Գուցե նրանք մտածում են, թե դու ուզում ես գողանա՞լ իրենց մեղրը:

- Գուցե: Ի՞նչ իմանաս՝ ինչ կանցնի մեղուների մտքով:

Նորից լռություն սիրեց, և քիչ հետո նորից լսվեց Թուխի ձայնը՝

Քրիստոֆեր Ռոբին:

- Ի՞նչ:

- Դու տանը հովանոց չունե՞ս:

- Կարծեմ ունեմ:

- Որ այդպես է, շատ եմ խնդրում, գնա տուն, բեր հովանոցդ և այստեղ գլխիդ պահած հետ ու առաջ քայլիր: Շարունակ նայիր ինձ ու ասա. «Վա՛յ, վա՛յ, վա՛յ, կարծես անձրև է գալու»: Կարծում եմ այդ ժամանակ մեղուները մեզ կհավատան:

Քրիստոֆեր Ռոբինը մտքում ծիծաղեց ու ասաց. «Ախ, դու հիմա՛ր արջուկ», - բայց բարձրաձայն նա այդ բանը չասաց, որովհետև շատ էր սիրում Թուխին:

Նա գնաց տուն, բերեց հովանոցը:

- Վերջապե՛ս,- բացականչեց Թուխը, երբ Քրիստոֆեր Ռոբինը վերադարձավ:

- Արդեն սկսել էի անհանգստանալ: Ես նկատեցի, որ մեղուներն արդեն իրենց կասկածելի են պահում:

- Հովանոցը բացե՛մ, թե պետք չէ:

- Բա՛ց արա, անպայման բա՛ց արա: Բայց սպասիր մի րոպե, պետք է հաստատ գործ բռնել: Ամենից կարևորը մեղուների թագուհուն խաբելն է: Դու նրան տեսնո՞ւմ ես:

- Չէ՛:

- Դե լավ, ոչինչ, նա երևի քեզ տեսնում է: Իսկ հիմա բա՛ց արա հովանոցը և գլխիդ պահած՝ հետ ու առաջ քայլիր: Շարունակ ինձ նայի՛ր ու ասա՛. «Վա՛յ, վա՛յ, վա՛յ, կարծես թե անձրև է գալու», - իսկ ես կերգեմ Ամպիկի երգը, որը երևի, երգում են բոլոր ամպիկները երկնքում... Դե՛, սկսի՛ր:

Քրիստոֆեր Ռոբինը սկսեց ծառի տակ հետ ու առաջ քայլել և ասել.

- Վա՛յ, վա՛յ, վա՛յ, կարծես թե անձրև է գալու:

Իսկ Վինի- Թուխը երգեց այս երգը.

- Ես Ամպիկ եմ, Ամպիկ, Ամպիկ,

Ոչ թե փոքրիկ թուխ արջուկ,

Ա՛խ, ինչ լավ է լինել Ամպիկ

Ու սավառնել երկնքում:

Ա՛խ, երկնքում կապու՛ւյտ- կապույտ

Ե՛վ հարմար է, ն՛ խաղաղ,

Դրա համար Ամպիկների

Երգը թեթև է, ուրախ:

Բայց մեղուները, որքան էլ տարօրինակ է, Ամպիկին հավատալու փոխարեն, ավելի ու ավելի կասկածելի էին բզզում: Մի քանիսը նույնիսկ դուրս թռան բնից ու սկսեցին պտտվել Ամպիկի շուրջը: Իսկ ամենակասկածոտներից մեկը նույնիսկ մի քանի վայրկյան Ամպիկի քթին նստեց:

- Հէ՛յ, Ռոբին,- գոռաց Ամպիկը:

- Ի՞նչ:

- Ես մտածեցի, մտածեցի ու գլխի ընկա: Սրանք ճիշտ մեղուներ չեն:

- Ի՞նչ ես ասում:

- Այո՛: Այնպես որ, ավելի լավ է ցած իջնեմ:

- Իջի՛ր,- ասաց Քրիստոֆեր Ռոբինը:- Բայց ինչպե՞ս:

Այդ մասին Վինի- Թուխը չէր մտածել: Նա մտածեց, որ եթե պարանը բաց թողնի, կընկնի: Դա նրան դուր չեկավ: Այդ ժամանակ էլի մտածեց և ասաց.

- Քրիստոֆե՛ր Ռոբին, դու պետք է հրացանով խփես փուչիկին:

- Բայց եթե ես խփեմ, փուչիկը կծակվի:

- Իսկ եթե չխփես, ես կծակծակվեմ,- ասաց Թուխը:

Քրիստոֆեր Ռոբինը անմիջապես հասկացավ, թե ինչ պետք է անել: Նա խնամքով նշան բռնեց և կրակեց:

- Վա՛յ, վա՛յ, վա՛յ,- լաց եղավ Թուխը:

- Մի՞ թե վրիպեցի,- հարցրեց Քրիստոֆեր Ռոբինը:

- Չի կարելի ասել, թե վրիպեցիր,- ասաց Թուխը,- բայց փուչիկին չդիպար:

- Ների՛ր, խնդրում եմ,- ասաց Քրիստոֆեր Ռոբինը և նորից կրակեց: Այս անգամ նա չվրիպեց: Օդը սկսեց կամաց-կամաց դուրս գալ փուչիկից, և Վինի- Թուխը բարեհաջող վայրէջք կատարեց:

Միայն թե այդքան ժամանակ թելից կախված լինելու պատճառով նրա թաթերը ամբողջովին փայտացել էին:

Մի ամբողջ շաբաթ Թուխը չէր կարողանում առջևի թաթերը շարժել, և դրանք այդպես էլ մնացել էին վեր տնկված: Եվ եթե նրա քթին ճանճ էր նստում, ստիպված էր լինում այդ աներեսին փչելով քշել՝ «թո՛ւխիս, թո՛ւխիս»:

Եվ գուցե, թեև ես դրանում համոզված չեմ, գուցե հենց այդ դեպքից հետո էլ Քրիստոֆեր Ռոբինը նրան Թուխ անվանեց:

(հատված)

մաս 1-ին

Էմիլը գյուղում էր ապրում: Նա շատ չարաձճի էր ու համառ, ուղղակի քո հակառակը, չէ՞: Չնայած շատ բարի ու լսող տղա էր երևում մանավանդ քնած ժամանակ: Ուզո՞ւմ ես նրան նկարագրեմ: Ջինջ, կապույտ աչքեր, թմբիկ մոութ, կարմիր այտեր ու ցորնագույն խճճված մազեր, ուղղակի հրեշտակ: Բոլոր հայրիկների նման Էմիլի հայրն էլ անկարգությունների համար պատժում էր իր տղային. ամեն չարությունից հետո Էմիլին զցում էր ցախատուն: Ճիշտն ասած, այնտեղ բռնորովին էլ ձանձրալի չէր: Ցախատանը շատ տախտակներ և քոթուկներ կային, և Էմիլը ամեն անգամ մի փայտի կտոր էր գտնում ու որևէ ծիծաղելի մարդուկ սարքում դրանից:

Այս անգամ էլ հայրն Էմիլին զցել էր ցախատուն, և նա իր հիսունչորսերորդ մարդուկն էր պատրաստում: Շուտով Էմիլը ձանձրացավ և ուզեց դուրս գալ ցախատնից: Ծնողներն, ըստ երևույթին, հյուրերով էին զբաղված և մոռացել էին նրան: Նա սպասեց, սպասեց, բայց ոչ ոք չեկավ դուռը բացելու: Էմիլը որոշեց ինքնուրույն ազատվել «բանտից»: Տախտակների կույտի վրայով նա մոտեցավ պատուհանին, բացեց այն, ուզեց ցած թռչել, բայց երբ ցած նայեց, պատուհանի տակ եղինջի մի ամբողջ թփուտ տեսավ: Էմիլը մի անգամ թռել էր եղինջների մեջն հիմա ոչ մի ցանկություն չունեի կրկնելու իր «հերոսությունը»...

- Ես հո խելագար չեմ,- ինքն իրեն ասաց Էմիլը,- այստեղից դուրս պրծնելու ուրիշ միջոց կգտնեմ:

Նա մտքի մեջ ընկավ, հետո մի անգամ էլ չորս կողմը նայեց: Հենց այդ ժամանակ էլ նկատեց, որ ցախատանը շատ մոտ գտնվող մառանի պատուհանը բաց է: Նրա գլխում իսկույն մի միտք փայլեց. մի պատուհանից մյուսը տախտակ դնել և դրա վրայով մտնել մառան: Ճիշտն ասած, նա շատ էր հոգնել ցախատանըն նստելուց և լա՛վ էլ քաղցած էր:

Էմիլը երկար մտածել չէր սիրում: Մի վայրկյան անց տախտակը դրված էր, և Էմիլը սողում էր նրա վրայով: Տախտակը ճռճում և ձկվում էր: Երբ Էմիլը ցած նայեց ու տեսավ եղինջի բարձր թփերը, վախից ճոճվեց, բայց շարունակեց սողալ և վերջապես հասավ մառան: Նա ետ հրեց տախտակը, որն անհետացավ ու շրխկոցով ընկավ ցախատան տախտակների վրա: Էմիլը գոհ էր իրենից: Նա վազեց դեպի դուռը, բայց դուռը փակ էր:

- Այդպես էլ գիտեի,- հոգոց հանեց Էմիլը:- Բայց ոչինչ, շուտով նրանք կգան երջիկ վերցնելու, այն ժամանակ գնդակի նման դուրս կթռչեմ այստեղից:

Նա սկսեց հոտոտել: Մառանը լցված էր համեղ հոտե թով: Շուրջը նայեց: Այ քեզ բա՛ն: Ինչքա՛ն ուտելիք կա: Իսկ մեջտեղի դարակում տնական երջիկներն են: Ինչ ճիշտ է, ճիշտ է՝ Էմիլը տնական երջիկ սիրում է:

քոթուկ- կոճղ, ծառի բնից կտրած մաս

թփուտ- թփերով ծածկված տեղ

ձկվել- ծովել, կորանալ, կոր ձև ստանալ

Առաջադրանքներ

1.Տրված բառերն ու արտահայտությունները գրի՛ր համապատասխան տեղերում:

Դուրս գալ, մտածել, հանկարծակի մի բան մտածել, հառաչել:

հոգոց հանել-

մտքի մեջ ընկնել-

գլխում միտք փայլել-

դուրս պրծնել-

2.Ըստ այս պատմության՝ պատմի՛ր Էմիլի հայրիկի մասին:

3.Ինչպիսի՞ն էր Էմիլը. ճիշտ պատասխանն ընդգծի՛ր:

Խելացի, չարաճճի, լսող, հիմար, միամիտ, կովարար, ճարպիկ, համառ, հետաքրքրասեր:

4.Դու Էմիլին ինչո՞վ ես նման:

մաս 2-րդ

...Եվ հանկարծ Էմիլի մայրը բացականչեց.

- Վա՛խ, ախր մենք մոռացել ենք Էմիլին: Նա վաղուց ցախատանն է:

Հայրը վազեց ցախանոց, նրա ետևից սլացավ քույրիկ Իդան:

- Էմի՛լ, արդեն կարող ես դուրս գալ,- կանչեց հայրը՝ լայն բացելով ցախանոցի դուռը:

Պատկերացնո՞ւմ ես՝ նա ինչպես ապշեց: Էմիլը ցախատանը չէր:

- Անպիտանը պատուհանով է փախել,- մտածեց նա:

Բայց երբ պատուհանից նայեց ու տեսավ եղինջի բարձր ու անվնաս մացառուտները, լրջորեն անհանգստացավ:

- Չեմ պատկերացնում՝ նա ո՞ր կարող է կորչել,- բացականչեց հայրը:

- Այստեղ ոչ մի հետք չկա: Կարող եմ հաստատ ասել, որ այստեղով մարդ չի անցել:

Քույրիկ Իդան սկսեց լաց լինել: Ի՞նչ է պատահել Էմիլին...

Իրենց ծառան տխուր երգ էր երգում մի աղջկա մախն: յդ աղջկան զցել էին նկուղ, նա սպիտակ աղավնի էր դարձել ու երկինք թռել, որ չնստի այդ սարսափելի «բանտում»: Չէ՞ որ Էմիլին էլ էին փակի տակ պահել: Ի՞նչ իմանաս, գուցե նա՞ էլ է թռչուն դարձել ու թռել: Իդան շուրջը նայեց, բայց չալպուտուրիկ հավից բացի ոչ մի թռչուն չտեսավ:

Քույրիկ Իդան ավելի ուժգին լաց եղավ ու ցույց տվեց հավին.

- Գուցե սա էմի՞լն է:

Էմիլի հայրը, իհարկե, այդ կարծիքին չէր, բայց, չգիտես ինչու, վազեց մայրիկի մոտ:

- Դու չե՞ս նկատել, Էմիլը թռչել կարողանո՞ւմ էր:

- Գուցե պետք է մտռանում փնտրել,- ասաց Լինան՝ նրանց ծառան:

Դա բոլորովին էլ հիմար միտք չէ: Բոլորը նետվեցին մտռան: Բայց Էմիլը մտռանում էլ չէր:

Քույրիկ Իդան հոնգուր- հոնգուր լաց էր լինում: Երբ ոչ ոք նրան չէր նայում, վազում էր չալպուտուրիկ հավի մոտ ու շշնջում.

-Չհեռանաս մեզանից, Էմի՛լ: Ես քեզ համար շա՛տ կուտ կբերեմ, միայն թե չթռչես- գնաս:

Հավը ոչինչ չէր ասում, հենց այնպես կոթկոթում էր:

Էմիլին փնտրում էին ամեն տեղ, բոլորն ուղղակի ուժասպառ եղան:

- Գուցե նա գե՞տն է ընկել,- ասաց Լինան:

- Նրան արգելել էինք գետ գնալ, դու դա գիտես,- ասաց մայրը:

Լինան տմբտմբացրեց գլուխը.

- Գիտե՛մ, այ հենց դրա համար էլ այնտեղ է գնացել:

Բոլորը վազեցին գետափ: Էմիլի հետքերը այստեղ էլ չկային: Բոլորը լաց էին լինում:

Այլևս տեղ չկար, որ Էմիլին փնտրած չլինեին:

- Հիմա ի՞նչ անենք,- հուսահատված հարցրեց մայրը:

- Առաջին հերթին պետք է ուժերը վերականգնել,- որոշեց հայրը: Մայրը սկսեց սեղան պատրաստել: Քիչ հետո դիմեց Լինային.

- Լինա՛, ախր մենք մոռացել ենք երշիկ բերել: Վազիր մառան ու բեր:

Լինան վերադարձավ առանց երշիկի:

- Եկեք իմ ետևից, տեսեք՝ ինչ եմ ցույց տալու:

Բոլորը գնացին: Լինան բացեց մառանի ծանր դուռը ու ներս մտավ:

Մառանում նա կանգնեց մեծ պատուհանի առաջ, քննարկելով բացեց նրա դռները, ցույց տվեց մեջտեղի դարակը, որտեղ մայրիկը ապխտած երշիկներն էր պահում:

Դարակում երշիկ չկար: Փոխարենը այնտեղ էր Էմիլը:

Նա քնած էր: Պառկել էր երշիկի կեղևների «դեզի» վրա ու քնել: Նրա մայրը

երջանիկ էր: Կարևոր չէ, որ Էմիլը կերել էր ամբողջ երշիկը: Մայրիկի

համար կարևորը Էմիլի գտնվելն էր, քան մի քանի կիլոգրամ երշիկը:

Ասենք, հայրիկի համար, նույնպես:

- Ահա՛, Էմիլն է պառկած,- ծղրտաց քույրիկ Իդան:- Նա հավ չի դարձել...

Առայժմ չի դարձել:

Առաջադրանքներ

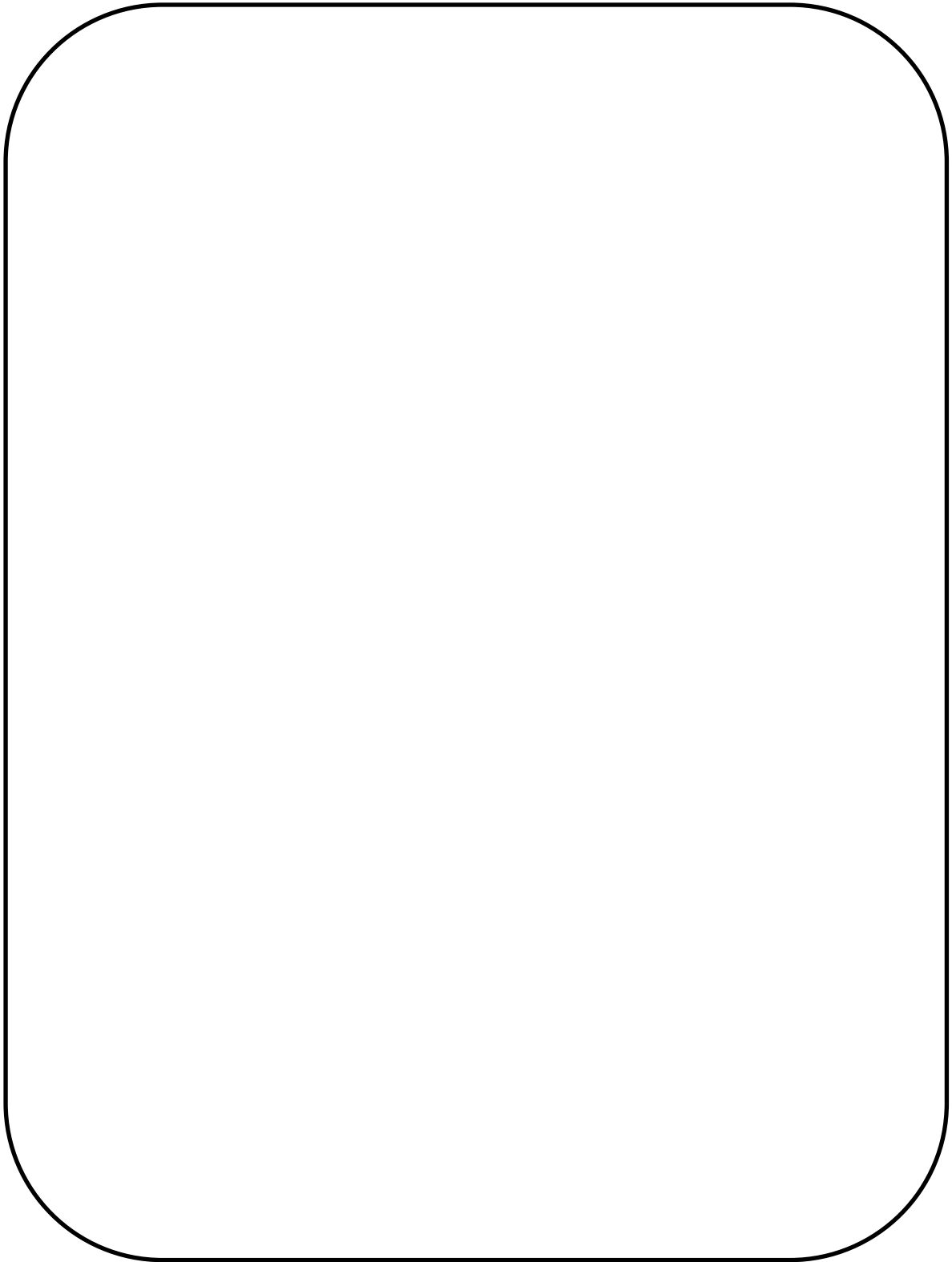
1. Պատմի՛ր քույր Իդայի մասին:

2. Քույր Իդան ի՞նչ կպատմի իր եղբոր՝ Էմիլի մասին:

3.Էմիլը ի՞նչ կպատմի իր հոր մասին:

4.Քեզ դուր եկա՞վ Էմիլը, ինչո՞ւ:

5.Նկարի՛ր Էմիլին:

6.Ի՛նքդ հորինիր:

Էմիլի նոր արկածները

«Մխիթար Սեբաստացի» կրթահամալիր

mskh.am

Կազմողներ՝

Արմինե Մնացականյան

Լիլիթ Սահակյան

Հասմիկ Ղազարյան

Տաթև Սահակյան

Աղբյուրը՝

«Տիգրան Հայրապետյան» գրադարան

lib.mskh.am

2022 թվական